

Pekka M. Kolehmainen

Pekka M. Kolehmainen, FT,
tutkijatohtori, Pohjois-Amerikan
tutkimuksen John Morton
-keskus & Turun ihmistieteiden
tutkijakollegium, Turun yliopisto

IDEOLOGISTA LINNAKETTA RAKENTAMASSA

PragerU:n videotuotanto antifeministisenä kulttuurisota- teollisuutena

Oikeistokonservatiivinen PragerU on yhdysvaltalainen "edutainment"-järjestö, joka tuottaa ideologista videosisältöä Youtubeen. Artikkelini hahmottaa sitä osana laajempaa konservatiivista ajatushautomoiden, poliittisten organisaatioiden ja mediatahojen muodostamaa kulttuurisotateollisuutta. Viime vuosien aikana PragerU:n vaikutus on ollut kasvamassa, kun järjestön lapsille suunnatut materiaalit ovat republikaanisen puolueen avustuksella siirtymässä osaksi peruskouluopetusta useissa osavaltioissa. Artikkelini hahmottaa PragerU:n videoissaan käyttämiä audiovisuaalisia ja retorisia vaikutuskeinoja antifeminismin tapaus-esimerkin kautta. Se tutkii, miten videot asemoivat feminismiä kulttuurisotien viholliskuvastossa.

Johdanto

"Meidän täytyy rakentaa ideologinen linnake" (PragerU 2022a, 5). Näin muotoilee Prager University Foundationin perustaja, pitkän linjan konservatiivinen mediavaikuttaja Dennis Prager järjestölle näkemäänsä tehtävää. Nimestään huolimatta kyseessä ei ole oikea, kreditoitua opetusta tarjoava yliopisto. Kyseessä on poliittinen "edutainment"-tuottaja, joka PragerU-brändin alla luo sosiaaliseen mediaan videosisältöä Youtube-kanavallaan (3,35 miljoonaa tilaajaa alkuvuodesta 2025) sekä omalla PragerU.com-verkkosivustollaan. Järjestön vuosiraportin 2023 mukaan PragerU:n videosisältö on kerännyt eri kanavien kautta yhteensä yhdeksän miljardia katselukertaa, joista kaksi miljardia tuli vuoden 2023 aikana. Sama raportti esittää, että yksi kolmesta yhdysvaltalaisesta olisi nähnyt PragerU-videon, 70 % katsojista olisi muuttanut mieltään vähintään yhdessä asiassa videon katsottuaan ja 85 % katsojista käyttänyt videoiden oppeja ideologisissa keskusteluissa (PragerU 2023, 24–25).

Näihin itseraportoituihin numeroihin on hyvä suhtautua skeptisesti – ovathan ne osa PragerU:n viestintää rahoittajilleen. Joka tapauksessa kyseessä on

keskisuuri sosiaalisen median toimija, jonka kautta on mahdollista tarkastella konservatiivi-ideologian viestintää Yhdysvalloissa nuoremmille sukupolville. Vuonna 2009 perustettu PragerU on jo pitkään kytenyt Youtuben kukoistavassa oikeistomediaekosysteemissä (Kelley 2018; Bowles 2020; Lewis 2020). Vuonna 2023 se nousi kuitenkin suurempaan huomioon, kun useissa osavaltioissa hyväksyttiin PragerU:n lapsille suunnattu Kids-materiaali peruskoulukäyttöön (Ecarma 2023; Schneider & Berkshire 2023; Kingkade & Hylton 2023). Täten on tärkeää huomioida, millaista ideologista viestintää PragerU videoillaan rakentaa. Videot pyrkivät muun muassa rakentamaan patriootista kuvaa Yhdysvaltain historiasta väheksymällä orjuuden merkitystä sekä kieltämään ilmastonmuutoksen todellisuuden (Schwartz 2023; Stone 2023). Tässä artikkelissa keskityn yhteen osa-alueeseen PragerU:n tuotannossa – sukupuoleen – ja tutkin, miten järjestön tuottamat videomateriaalit käsittelevät feminismiä antagonistisesta näkökulmasta.

Youtube on merkittävä poliittinen ympäristö tarkasteltavaksi. Yhdysvalloissa se on edelleen käytetyin sosiaalisen median sivusto teinien ja etenkin poikien keskuudessa: Pew Research Centerin kyselyssä 93 % vastaajista ilmoittaa käyttävänsä Youtubea (96 % pojista, 91 % tytöistä), kun taas toisena tulevaa Tiktokia käyttää 63 % (Pew Research Center 2024). Youtubea on myös pidetty ongelmallisena radikalisaatiokanavana ääri- ja laita-oikeistolle (Ribeiro et al. 2020). Siinä missä selkeästi äärioikeistolaisen materiaalin suosio on sivustolla alkanut viime vuosina hiipua, laajemmin konservatiivinen tuotanto on noussut korvaamaan vajetta (Munger & Phillips 2022, 192–193). Toisaalta tutkimuksessa on myös esitetty toisensuuntaista vaikutusmuotoa: että sosiaalisen median avustuksella äärioikeistolaiset ajatukset legitimoituvat osaksi konservatiivista valtavirtaa (Littler & Feldman 2017).

Tutkin artikkelissa PragerU:ta osana laajempaa ilmiötä, jota kutsun yhdysvaltalaiseksi kulttuurisotateollisuudeksi. Termin kautta tuon yhteen Yhdysvaltojen syveneviä arvokonflikteja kuvaavan ”kulttuurisota”-käsitteen sekä Adornon ja Horkheimerin kulttuuriteollisuuskritiikin. Yhdistelmän kautta pyrin hahmottamaan kulttuurisotia ensisijaisesti tuotettuna ilmiönä, jonka takana toimii yhdysvaltalaiden oikeistolaisten poliittisten järjestöjen, ajatushautomoiden ja mediatoimijoiden muodostama teollisuushaara. Tämän kulttuurisotateollisuuden omaksuttuna tehtävänä on erinäisten poliittisten ja kulttuuristen ilmiöiden kehystäminen osaksi yhtä, kaiken kattavaa ideologista konfliktia sekä näiden luotujen tulkintakehysten välittäminen eteenpäin laajalle yleisölle. Historiallisesti tämä hahmottamani kenttä alkoi saada muotoaan viimeistään 1970-luvulla, jolloin voimistuvan konservatiiviliikkeen parissa koettiin, ettei ideologialla ollut tarpeeksi vetovoimaisia puolustajia julkisuudessa (Hartman 2018; Stahl 2016, 198–201; Meyer 2016). 1990-luvun alusta alettiin sekä julkisessa keskustelussa että konservatiiviviiaktivistien parissa puhua kulttuurisodista, joissa vastakkain oli kaksi arvopohjaa – liberaalinen ja konservatiivinen, progressiivinen ja ortodoksinen, normatiivinen ja pluralistinen (Hartman 2018; Hunter 1991).

Termillä ”kulttuurisotateollisuus” haluan korostaa tarkoitushakuista menetelmällisyyttä ilmiön takana. Adorno ja Horkheimer loivat tunnetun ”kulttuuriteollisuuden” käsitteensä kuvaamaan tapoja, joilla kapitalismi levittää logiikkaansa populaarikulttuurin kautta läpi yhteiskunnan (Gunster 2004, 24–26). Adorno erotti kulttuuriteollisuuden massakulttuurista, joka ”nousee spontaanisti massojen parista”, ja korosti sitä, miten kulttuuriteollisuus standardisoi kulttuuria ja tuottaa ikuisesti toistuvaa, mekaanista samuutta (Adorno 1991, 98, 100–103). Samoin hahmottamani kulttuurisotateollisuus pyrkii

yhdenmukaistamaan ideologisia konflikteja niin, että niiden yksityiskohdat katoavat ja ne näyttävät yhden, kaikenkattavan sodan osasina. Esitän, että PragerU:n kaltaisten toimijoiden kautta kulttuurisotateollisuus kehittää ja kommunikoi tapoja sulauttaa erilaiset poliittiset ilmiöt kulttuurisotien piiriin.

Dickinson ja Cowie (2022) ovatkin esittäneet PragerU:n toimivan verkostoytimenä: kanavalla sen vaihtuvat esittäjät eri puolilta oikeiston kirjoja tuodaan osaksi yhtä liikettä. Kanavan vierailijoihin kuuluu George W. Bushin ja Ronald Reaganin hallintoihin kytkeytyviä uskonservatiiveja yhtä lailla kuin tuoreempia oikeistohahmoja, jotka ovat liitoksissa internetissä muotonsa saavaan, erityisesti vuoden 2016 presidentinvaalien yhteydessä esille nousseen niin kutsuttuun ”alt-right”-liikehdintään. Samoin McCarthy ja Brewer (2022) ovat huomioineet, että PragerU sulauttaa äärioikeistolle tyypillisempiä aatteita osaksi valtavirtakonservatismiin virtauksia esimerkiksi vastustamalla monikulttuurisuutta ja maahanmuuttoa. Täten PragerU:n kohdalla voidaan pohtia ideoiden kahdensuuntaista legitimaatiota: yhtäältä suhteessa valtavirtaan, kuten järjestö omien ilmaistuiden tavoitteidensa mukaisesti pyrkii tekemään, ja toisaalta suhteessa oikeistopolitiikan kenttään, milloin tavoitteena on liittoutumien luominen jo ideologisesti samanmielisten kanssa.

Kuten oikeistoa tutkinut Cas Mudde huomauttaa, viime vuosien aikana on tullut entistä vaikeammaksi ylläpitää jo alun perin häilyvää erontekoa valtavirtakonservatismiin sekä radikaali-, laita- ja äärioikeistojen välille (2023, 5). Klassiset tavat erottaa eksplisiittistä äärioikeistolaisuutta laajemmasta laita- ja radikaalioikeistosta, kuten demokratian vastustaminen ja väkivallan hyväksyntä (Kotonen 2023), ovat vaikeasti sovellettavissa nykytilaan, jossa yhden kulttuurisotateollisuuden keihäänkärkijärjestön, Heritage Foundationin, johtaja sanoo tulevan ”toisen Yhdysvaltain vallankumouksen” olevan ”veretön, mikäli vasemmisto niin sallii” (Associated Press 2024). Laajemmin taustalla on laita- ja äärioikeistolaisuuden globaali valtavirtaistuminen, jonka myötä valtavirtapolitiikka – monesti sekä sen konservatiivisella että liberaalilla puolella – alkaa omaksua laita- ja äärioikeistolaisuudesta kumpuavia käsityksiä ja retorisia konventioita koskien esimerkiksi nationalismia, maahanmuuttoa tai sukupuolta (Brown, Mondon ja Winter 2023). Toisaalta Yhdysvalloissa rajat ääri- ja laita- ja äärioikeistolaisuuden ja konservatismiin välillä ovat voineet olla häilyviä historiallisestikin. Esimerkiksi ”radikaalioikeiston” käsitteen loivat 1950-luvulla nimenomaan konservatiivit erottaakseen maltillisen oikeiston äärioikeistosta (Mondon & Winter 2020, 58). Täten rajanveto eri termien välillä on jo lähtökohtaisesti ongelmallista ja monesti keinotekoista. Liittoutumat maltillisemmän konservatismiin sekä laita- ja äärioikeistolaisten toimijoiden välillä ovat olleet tyypillisiä, ja ne ovat usein pohjanneet jaettuun viholliskuvastoon koskien esimerkiksi kommunismia tai sosialismia (Walsh 2024). PragerU:n kaltaiset toimijat elävät juuri tässä välitilassa ja pyrkivät rakentamaan liittoutumia oikeistokentällä pohjaten jaettuun viholliskuvastoon sekä tarjoamaan maltillisemmän kuuloisia argumentteja radikaaleille ajatuksille.

Esimerkin aatteellisesta yhteneväisyydestä konservatismiin sekä laita- / äärioikeistolaisuuden välillä tarjoaa tasa-arvon käsite. Kuten Matthew McManus osoittaa, yhdysvaltalaisen oikeiston aatehistorian kantava teema on ollut eriarvoisuuden puolustaminen (2024, 9). Äärioikeistolaiselle aatemaailmalle tyypillinen ajatus epätasa-arvon ja siitä kumpuavien hierarkioiden luonnollisuudesta ja ehdottomuudesta (Mudde 2019) on helposti sovitettavissa konservatiiviseen sukupuolinäkemykseen, jossa naisille ja miehille kuuluvat erilaiset yhteiskuntaroolit (Hartman 2018, 65–68; Faludi 2020, 242). Käytännössä yhdysvaltalainen konservatismi ei niinkään puolusta vallitsevaa

yhteiskuntajärjestystä, vaan pyrkii vastavallankumoukselliseen muutokseen (Faludi 2020, 243). Tässä hengessä määritelmän yhdysvaltalaiselle konservatismille tarjoaa Corey Robin, joka näkee sen ”koettuna tuntemuksena vallasta, käsityksestä että tuo valta on uhattuna ja pyrkimyksestä voittaa se takaisin” (2018, 4).

McCarthy ja Brewerin tutkimus PragerU:n aatteellisesta sisällöstä on havainnut, että laajalti ymmärretyn ”nationalismin” kattokäsitteen alla PragerU:n aatemaailma jakautuu kolmeen temaattiseen keskukseen: perinne-pohjaisiin ”juutalaiskristillisiin” arvoihin, vapaata markkinataloutta ajavaan uusliberalismiin sekä yleiseen ”antiliberalismiin” (2022, 26–32). Näin PragerU asettuu luontevaksi osaksi yhdysvaltalaisen konservatismiin jatkumoa, joka on pohjannut keskenään paikoin ristiriitaistenkin suuntausten, kuten sosiaalisen traditionalismin ja vapaan markkinatalouden yhteensovittamiseen (Foner 1998, 309–332). ”Antiliberalisminsa” kautta PragerU on ensisijaisesti antagonistinen poliittinen toimija: se rakentaa omakuvaansa suhteessa vihollisiinsa.

Tätä artikkelia varten olen käynyt läpi PragerU:n videotuotannon lippulaisasarjan, eli viiden minuutin videot. Kyseessä on nimensä mukaisesti viiden minuutin pituisista videotietoiskuista, jotka käsittelevät erinäisiä politiikan, kulttuurin tai historian parista nousevia kysymyksiä. Esittäjinä toimii vaihteleva kattaus yhdysvaltalaisen konservatismiin nimiä sekä toistuva joukko PragerU:n omia vakiojuontajia. Videoissa puhuja katsoo kohti kameraa tummansinistä taustaa vasten. Kerrontaa kuvitetaan tyylytellyillä animaatioilla, jotka vakiintuivat PragerU:n videoestetiikaksi vuonna 2013, kun irlantilainen valokuvaaja haastoi järjestön oikeuteen tekijänoikeusrikkomuksesta näiden käytettyä ilman lupaa yhtä hänen valokuvistaan (Donnelly 2015). Kuten Dickinson ja Cowie huomauttavat, PragerU:n animaatioestetiikka mukailee TEDTalkien visuaalista tyyliä, mikä auttaa sitä esiintymään legitimiinä toimijana (2022, 1008).

Kirjoitushetkellä PragerU:n Youtube-kanavan ”5-Minute Video”-toistolistalla on 580 videonimikettä, jotka muodostavat tutkimukseni pääasiallisen korpuksen ja jotka olen käynyt pääpiirteittäin lävitse. PragerU.com-sivuston asianaston avulla olen seulonut näistä videoista tarkempaan lähilukuun ne, jotka eksplisiittisesti käsittelevät joko feminismiä tai sukupuolta (yhteensä 21 videota). Tämän ohella olen koonnut koko korpuksestani videoiden yhteyteen liitetyt, PragerU:n tarjoamat kokonaiset transkriptiot, videoiden kuvaukset sekä niiden kyljestä löytyvän ”Faktat ja lähteet”-osiot. Tästä syntynyttä, noin 800 000 sanan tekstimassaa olen seulonut erinäisillä sukupuoleen ja feminismin kytkeytyvillä avainsanoilla (”gender” 414 osumaa, ”feminism” 74 osumaa, ”masculin*” 72 osumaa, ”feminin*” 15 osumaa) ja etsinyt näin yksittäisiä kohtauksia muista, toisiin aiheisiin keskittyvistä, mutta teemaa sivuavista videoista laajentaakseni analyysiani.

Valitsemiani videoita ja kohtauksia analysoin sekä retorisesti että videoestetiikan kautta. Videoanalyysissä hyödynnän Jürgen Raabin ja Dirk Tänzlerin videohermeneutiikkaa, jossa audiovisuaalisen datan nähdään muodostavan risteytymän diskursiivisen ja esittävän symboliikan välillä (2012, 86). Videohermeneuttisessa tutkimusotteessa tutkija valikoi kohteekseen audiovisuaalisen kohtauksen, joka sisältää yhdistelmän tekstiä, kuvattuja esineitä/ihmisiä, kameran tuottaman rajauksen sekä käytetyt editointitekniikat, ja jota hän sitten analysoi huomioiden näiden kaikkien elementtien liikehdinnän kohtauksen aikana (ibid., 87–89). PragerU:n tapauksessa videoiden tekstuaalinen elementti on erityisen vahva, koska kyseessä on käsikirjoitetuista, puhutuista esitelmistä, jotka usein tiivistävät jonkin suuremman ideologisen keskustelun ja

muuntavan sen audiovisuaaliseen esitysmuotoon. Täten kysymyksenäni tässä artikkelissa on, miten videoissa rakennetaan ideologista kuvaa todellisuudesta valikoituneiden aiheiden ympärillä retoriikan, kontekstin ja audiovisuaalisen esittämisen yhteisvaikutuksessa.

Samalla huomioon, että Youtube, joka toimii etenkin uudelle yleisölle ensisijaisena tutustumiskanavana PragerU:n materiaaliin, on monimediaympäristö, jossa videon ohella käyttäjät kohtaavat muita kirjallisia ja sosiaalisia rakennosia esimerkiksi videokuvauksen ja kommenttikentän muodossa (Benson 2017, 82–85). Näin ollen syvennän audiovisuaalista analyysiani valitsemieni videoiden sisällöstä tarkkailemalla sitä kontekstia, jossa videoiden vastaanotto käytännössä tapahtuu. Tarkoitukseni ei ole tehdä syväluotaavaa tutkimusta videoiden kommenttikentistä, vaan pikemminkin etnografisella otteella (Hine 2009, 5–7; Postill & Pink 2012) hahmottaa, millainen kuva videoista ja niiden vastaanotosta syntyy Youtuben suosituimpia kommentteja korostavan toiminnon kautta, ja täten millainen Youtube-käyttäjän arkikokemus kohdatessaan PragerU:n videon voi olla.

Käsittelen ensin feminismien esittämistä ja kytkemistä muihin aatesuuntauksiin ja ilmiöihin PragerU:n tuotannossa. Tästä siirryn tarkastelemaan, miten videoissa käsitellään feminismien yleisiä teemoja. Lopulta päädyn pohtimaan maskuliinisuuden ja feminiinisyyden rakentamista PragerU:n videoissa erityisesti antagonismin ja sotametaforien välityksellä.

Feminismi PragerU:n vihollisviidakossa

Yhtenä tärkeimmistä kulttuurisotateollisuuden ydintehtävistä näen ilmiöiden kytkennän toisiinsa. Tämä näyttäytyy siinä, miten videot puhuvat feminismistä. Esimerkiksi oikeistovaikuttaja Dinesh D'Souzan video, "What Is Identity Socialism?" (2021), esittää, että koska luokkapohjaiselle marxismille ei ollut tilausta Yhdysvalloissa, se ujuttautui yliopistoihin "identiteettisocialismin" kautta 1960-luvulta alkaen muun muassa feminismien muodossa. Videon animaatiokielessä toistuvana elementtinä ovat kaksi laatikkoa, jotka on nimetty termeillä "Working Class" (työväenluokka) ja "Capitalist Class" (kapitalistiluokka). Nämä kaksi laatikkoa saavat eri sisältöjä pohjaten siihen, miten D'Souza esittää marxismin muuntautuneen: feminismien kohdalla "Working Class"-laatikossa ovat vihaisina kuvatut naiset ja "Capitalist Class"-laatikossa hymyilevät miehet (4:22–5:05). Näin animaatiotasolla video luo ajatusta feminismien tuottamasta konfliktista yhteiskunnassa. Samassa hengessä professori C. Bradley Thompson argumentoi omassa videosarjassaan, että marxismi elää nykypäivänä eri muodoissa: "postmodernismina, monikulttuurisuutena, feminisminä, ympäristöaatteenana tai kriittisenä rotuteorianana" (2022a, 0:20–0:35). Näin feminismi esitetään PragerU:n tuotannossa marxismin muunnelmana, jonka avulla ideologia levittäytyy yhdysvaltalaiseen yhteiskuntaan pyrkimyksenään sen tuhoaminen. Videossa Karl Marx esiintyy hulluna tiedemiehenä, joka kirurgisesti manipuloi ihmisaivoja (kuva 1).

Nämä tuoreemmat, 2020-luvulla tuotetut PragerU-videot puhuvat marxismin kulttuurisesta levittäytyneisyydestä, mutta välttävät käyttämästä äärioikeistoon nykyään vahvasti yhdistettyä termiä "kulttuurimarxismi" (Mirrlees 2018). Sitä vastoin D'Souzan varhaisemmassa, vuoden 2017 videon lähdetiedoissa kytkös kirjoitetaan vielä auki: "Monikulttuurisuus syntyy kulttuurimarxismista ja siksi se on niin vahvasti lännenvastaista" ja se "pyrkii soluttautumaan julkiseen ymmärrykseen yliopistojen ja median kautta" (D'Souza 2017). Lähteenä

Kuva 1. Karl Marx operoi aivoja (Thompson 2022b 1:41). Kuvakaappaus videosta.

väitteille toimii ajatushautomo Heritage Foundationin raportti monikulttuurisuudesta (Gonzalez 2016). Historiallisesti yksi kulttuurimarxismi-käsitteen levittäjistä yhdysvaltalaisen konservatismien kentällä oli Heritage Foundationin sisarjärjestö Free Congress Foundationin avainjäsen William Lind, joka näki sen pohjana ”poliittiselle korrektiudelle” (Lind 2004, 5). Kulttuurimarxismi on täten termi, joka syntyi yhdysvaltalaisen kulttuurisotateollisuuden tuotoksena kuvaamaan heidän vastustamansa ”poliittisen korrektiuden” syntyprosessia ja siirtyi sieltä globaalin äärioikeiston käyttöön (Tuters 2018, 32–33). Tällaisten käsivyyhtien kautta feminismi näyttäytyy symbolina laajemmalle ideologiselle operaatiolle Yhdysvaltain kulttuurissa.

Joskus vaikutusketju esitetään vieläkin pidempänä, kuten Yoram Hazony esittämässä valistuksen vastaisessa videossa. Hazony kuvailee sekä natsismia että marxismia valistuksen lopputuotoksina. Feminismi esitetään autoritäärisenä eliitti-ideologiana, valistuksen palvonnan nykypäiväisenä muotona (Hazony 2019, 4:30–4:50). Valistus näyttäytyykin PragerU:n kulttuurisotate-hyksessä monesti ristiriitaisessa valossa. Se esiintyy läntisen yhteiskuntajärjestelmän arvostettuna kulmakivenä silloin, kun se yhdistetään ”klassiseen liberalismiin”, joka toimii PragerU:n käsiteviidakossa liberalismiin ”hyvänä” muotona vastakohtana vasemmistolaisuuden hallitsemmalle nykyliberalismille (ks. esim. Klavan 2018; Prager 2018). Tällöin moderni liberalismi ja feminismi esitetään vieroittuneena valistuksen traditiosta ja oman aatesisältönsä hyljänneenä hurskasteluna (Murray 2018; Ali 2021). Esimerkiksi täysin vastakohtaisesti Hazony videolle C. Bradley Thompson sanoo marxismien suhtautuvan ”vihamielisesti” valistukseen ja siihen liitettyyn ”juutalaiskristilliseen arvojärjestelmään” (2022c, 1:35–1:45). Sitä vastoin Hazony video ja esimerkiksi Dennis Pragerin oma ”Is Evil Rational?” (2013) edustavat konservatismien parista kumpuavaa valistuskritiikkiä, joka näkee konservatismien ajaman traditionalismin nimenomaan vastavoimana valistukselle. PragerU:n rakentama ”ideologinen linnake” ei ole siis suinkaan yhtenäinen sen suhteen, mitä se puolustaa.

Nämä ovat videoita, joissa feminismi mainitaan laajemman ilmiön yhteydessä, yhtenä sen osana. Niiden kautta olen havainnollistanut, miten PragerU

rakentaa viholliskuvaansa verkottamalla eri termejä ja ilmiöitä toisiinsa, joskus ristiriitaisinkin tavoin. Seuraavaksi siirryn tarkastelemaan, mitä PragerU:n nimenomaisesti feminismiä ja sukupuolikysymyksiä käsittelevät videot sanovat aihepiiristä.

Antagonistinen antifeminismi agendana

Kirjoitushetkellä on 5-minuutin videoiden soittolistalla yhteensä 11 videota, jotka PragerU.com-sivustolla on luokiteltu ”Feminism” (feminismi) -avainsanan alle. Yhtä lukuun ottamatta kaikki videot sijoittuvat vuosivälille 2014–2019. Sitä vastoin ”Gender/Sex” (sosiaalinen sukupuoli/biologinen sukupuoli) -hakusanan alle on luokiteltu kymmenen videota, joista kahdeksan on vuodelta 2019 tai myöhemmin. Näin voimme havaita asteittaisen siirtymän retorisisa taktiikoissa, eli siinä millä kärjellä sukupuoleen liittyvistä asioista keskustellaan: toimiiko hallitsevana määreenä juuri feminismi vaiko erityisesti sosiaaliseen sukupuoleen liittyvä *gender*.

Siirtymä korreloi ajallisesti anti-trans-politiikan nousuun noin vuosista 2017–2018 alkaen Yhdysvaltain kulttuurisotateollisuuden parissa. Esimerkiksi Wayback Machinen kautta on mahdollista selvittää, että Heritage Foundation alkoi käyttää termiä *gender* yhtenä sivustonsa teemakategorioista vuonna 2017 (WayBackMachine.com). Sitä ennen ja osin jatkossakin sen kanssa lomittain aiheeseen liittyvä keskustelu käytiin ”Family & Marriage” (perhe & avioliitto) tai ”Civil Society” (kansalaisyhteiskunta) -tyyppisten termien alla. Ensimmäiset *gender*-termin alta löytyvät artikkelit tuotti ajatushautomolle Ryan Anderson (2017), joka vuonna 2018 kirjoitti anti-trans-kirjan *When Harry Became Sally: Responding to the Transgender Moment*. Vuodesta 2017 eteenpäin transihmiset kohtasivat voimistuvan vyöryn konservatiivien kulttuurisotatoimenpiteitä, kun presidentti Donald Trump esimerkiksi pyrki estämään heitä palvelemasta Yhdysvaltain armeijassa ja osavaltiotasoilla muun muassa rajoitettiin heidän oikeuksiaan käyttää sukupuolelleen sopivaa WC:tä (Barker 2017). Täten PragerU:n kaltaiset toimijat eivät niinkään aseta agendoja vaan tarjoavat tulitukea laajempiin, jo käynnissä oleviin ideologisiin operaatioihin.

Mitä siis nämä 11 feminismiä eksplisiittisesti käsittelevää videota pitävät sisällään? Kahden videon esittäjät ovat miehiä, loput naisia, mikä edustaa PragerU:n laajempaa pyrkimystä löytää identiteettiryhmän edustajia puhumaan tuota ryhmää koskevista aiheista. Kahden videon aiheet ovat keskenään samat, ja niillä on sama esittäjä: American Enterprise Instituutin Christina Hoff Sommers juontaa kaksi videota naisten ja miesten välisistä palkkaeroista. Ensimmäinen video, ”The Myth of the Gender Wage Gap”, on vuodelta 2014 ja täten varhaisimpia PragerU:n tuottamia videoita. Toinen video, ”There Is No Gender Wage Gap”, on vuodelta 2017. Vaikka videoilla on sama aihe, on mielenkiintoista huomioda ero niiden kuvauksessa sivustolla. Tuoreemmassa, vuoden 2017 videossa kuvaus on yksinkertainen: ”Onko sukupuolten välistä palkkaeroa olemassa? Maksetaanko naisille vähemmän kuin miehille samasta työstä? Christina Hoff Sommers [...] selittää datan” (Hoff Sommers 2017). Kuvaus esittää kysymykset ja lupaa antaa niille datan pohjalta vastauksen. Sitä vastoin 2014 vuoden video on dramaattisempi kuvaukseltaan:

Naiset Amerikassa ovat vapaimpia maailmassa, mutta tästä huolimatta monet feministit kertovat meille, että naiset ovat alistetussa asemassa. He puhuvat tämän valhekuvan puolesta uhrimentaliteetti-propagandalla ja vääristelemällä tilastoja,

kuten sukupuolten välisen palkkaeromyytin avulla. Viidessä minuutissa [...] Christina Hoff Sommers kertoo sinulle totuuden feminismistä. (Hoff Sommers 2014a.)

Kuvaus on huomattavasti kärkevempi. Feministit esitetään vääristeleviksi propagandisteiksi, jotka pimittävät totuuksia yhdysvaltalaisesta yhteiskunnasta ja levittävät ”uhrimentaliteettia”.

Videoiden sisältö vastaa kuvauksen epäsymmetriaa. Molemmat toistavat konservatiivipiireissä yleistä vastausta sukupuolten väliseen palkkatasaarvoon: että ero katoaa, kun huomioidaan alakohtaiset vaihtelut ja erot työelämävalinnoissa (Hoff Sommers 2014a; 2017). Miesten ja naisten nähdään tekevän erilaisia valintoja, ja huomiotta jäävät kysymykset, kuten *miksi* he tekevät näitä valintoja tai miksi juuri miesvaltaiset alat ovat niin monesti parempipalkkaisia. Vuoden 2017 video ei nosta näitä kysymyksiä merkittävästi esille. Vuoden 2014 video puolestaan on kehystetty antifeminismin kautta, ja niinpä sen pyrkimyksenä on tuloerokeskustelun kautta esitellä näkemyksiä feminismistä. Täten Hoff Sommers nostaa esille feministijärjestöjen huomioita siitä, että kaikki naisten tekemät päätökset urastaan eivät välttämättä ole täysin vapaita. Ajatukset, kuten naisten työelämässä kohtaamat ”näkymättömät muurit” tai ”sisäistetyt syrjivät rakenteet” esitetään videolla irrallisina, lainausmerkein erotettuina samalla, kun Hoff Sommers lukee ne dramatisoidulla äänellä käsiään heiluttaen (kuva 2). Paikoin hän vaikuttaa pidättelevän naurua lukiessaan feministien suuhun asetettuja näkemyksiä. Ruudulle animaation kera ilmaantuvan sitaatin feministiseltä National Organization for Women -järjestöltä Hoff Sommers lukee ylidramaattisesti, outoja sanoja korostaen: ”Voimakkaat seksistiset stereotyypit ohjaavat miehiä ja naisia kohti eri opinto-, koulutus- ja urapolkuja sekä perherooleja” (Hoff Sommers 2014a, 3:38–3:49). Luentatapa poikkeaa selkeästi hänen yleisemmästä ulosannistaan, jotta katsojalle käy selväksi, ettei argumenttia tule ottaa vakavasti.

Vertaamalla molempien videoiden suosituimpia kommentteja Youtube-sivulla voimme saada kuvaa siitä, miten videoiden poikkeava kehystys samalle sisällölle vaikuttaa vastaanottoon. Vuoden 2017 videon ylimmät

Kuva 2. Christina Hoff Sommers dramatisoi feministien argumentteja (Hoff Sommers 2014a, 3:31). Kuvakaappaus videolta.

kommentit keskittyvät enemmän palkkatasa-arvon teemaan, vaikka näissäkin kommentteissa ymmärretään videon antifeministinen ydin (PragerU 2017). Sitä vastoin vuoden 2014 videon kommenttikentässä sävy on selkeämmin feministeille ilkuva, ja ylimmäksi nousseet kommentit sisältävät joko kuvitteellisia, hypoteettisia tai todelliseksi esitettyjä kertomuksia antagonistisista kanssakäymisistä feministien kera (PragerU 2014). Tällaiset antagonistiset kertomukset ”älyllisestä kamppailusta” ideologisia vastustajia vastaan ovat Cindy Man mukaan tyypillisiä reaktionäärinen Youtube-kanavien yleisöjen keskuudessa (Ma 2024, 200). Antifeminismi onkin toiminut merkittävänä yhteisöllisyyden muotona Youtuben oikeistomiljöölle, jota PragerU:n voi nähdä videolla kosiskelevan (Ging 2019; DiBranco 2022; Dignam & Rohlinger 2019).

Vuoden 2014 video päättyy Hoff Sommersin kutsuun, että nuorten naisten pitäisi vallata feminismi takaisin itselleen. Kyseessä on hänelle vuosikymmenien projekti. 1990-luvulla hän edusti nousevaa antifeminismin aaltoa, joka pyrki nakertamaan feminismiä sisältä käsin (Hammer 2002, 22–23). Kirjassaan *Who Stole Feminism? How Women Have Betrayed Women* (1994) hän väitti yhdysvaltalaisen feminismin vallanneen uusi, niin kutsuttu ”sukupuolifeminismi” (engl. *gender feminism*) vastakohtanaan vanha ”tasavertaisuusfeminismi” (engl. *equity feminism*) (Hoff Sommers 1994, 14–25). Uusi feminismi oli hänen mukaansa vihaista, ja se perustui ajatukseen yhteiskunnassa vallalla olevasta sukupuolten välisestä sotatilasta (ibid., 41–49). Vanha feminismi puolestaan oli keskittynyt puhtaasti naisten laillisen aseman parantamiseen (ibid., 21–23). Kuten antifeminismiä tutkinut Rhonda Hammer (2002, 72–83) huomauttaa, tämä jaottelu oli keinotekoinen, eikä se pohjannut vahvaan luentaan feminismin kirjosta. Feministien esittäminen vihaisina, herkästi loukkaantuvina ”moraalipoliiseina” on yksi klassisista antifeminismin retorisisista työkaluista (Massanari & Chess 2018; Ahmed 2017, 2).

Tarkoituksena oli luoda kuva vihollisfeminismistä, jonka pystyi esittämään vastakkaisena jollekin menetetyille, paremmalle versiolle. Kun vastakkaisideologiasta luodaan retorisesti jaottelu sen kadotettuun tai uhanalaiseen ”hyvään” ja vallalla olevaan ”pahaan” muotoon, jätetään poliittisesti ovi auki heille, jotka eivät eksplisiittisesti ole valmiita kääntymään koko ideologiaa vastaan. 1990-luvulla tämä luotu konservatiivinen ”hyvä” feminismi kiteytyi konservatiivitikijoiden avulla perustetussa Independent Women’s Forum (IWF) -järjestössä. IWF esitti ajavansa naisten etua korostamalla vapaata markkinataloutta ja yksilökeskeisiä valintoja naisia vapauttavina voimina. Pohjimmiltaan se kuitenkin oli konservatiivinen kulttuurisotaorganisaatio, jonka funktiona oli heikentää feminismin vaikutusta yhteiskunnassa (DiBranco 2022, 5; Cokorinos 2000, 13–16; Spindel 2003). Kuten Matthew N. Lyons huomauttaa, yhdysvaltalaiselle oikeistolle on varsin tyypillistä omaksua tiettyjä feministiseltä kuulostavia retorisia käytänteitä vahvistaakseen patriarkaalisia sukupuolihierarkioita (2022, 50–51).

Nykyään IWF on yksi vakituisista PragerU:n yhteistyökumppaneista ja järjestön edustajat esiintyvät usein PragerU:n videoilla. Esimerkiksi vuonna 2019 IWF:n presidentti Carrie Lukas juonsi videon, ”How Big Government Hurts Women”. Video on osa vapaata markkinataloutta tukevan Robert W. Plaster Foundationin tukemaa ”Free Enterprise Will Set You Free”-listaa. Video houkuttelee nuoria naisia vasemmistolaisena nähdyn feminismin parista esittämällä, että vapaa markkinatalous tukee naisten urakehitystä paremmin kuin valtiovetoiset tukitoimet (Lukas 2019). Kyseinen video on hyvä esimerkki PragerU:n antagonistisesta tavasta kehystää ilmiöitä: tarkoituksena ei ole positiivisessa mielessä vain argumentoida vapaan markkinatalouden puolesta,

vaan esittää sen (kuviteltu) vastapuoli huonossa valossa. Feminismi asemoidaan implisiittisesti suuren hallintovallan puolelle, ja näin argumentointi yksittäisiä tukiohjelmia vastaan toimii holistisena aseena koko ideologiaa vastaan. Hoff Sommersin ja IWF:n kaltaisten toimijoiden kautta PragerU tuo konservatismiin vanhempien virtauksien ajatuksia uudelle yleisölle helposti omaksuttavassa lyhytvideoformaatissa.

Mieheys hyökkäyksen kohteena

PragerU ei näe rakenteellisen seksismin olevan todellinen, nykypäivänä naisia kohtaava ongelma. Sitä vastoin miehet se näkee nyky-yhteiskunnassa uhattuina. Tämä vastaa Christina Hoff Sommersin kehitystä 1990-luvulla. Vielä vuoden 1994 kirjassaan hän piti ajatusta ”sukupuolten sodasta” todellisuudesta irrallisena. Silti hän vuonna 2000 julkaisi kirjan *The War Against Boys: How Misguided Feminism is Harming Our Men*, jossa hän esitti yhteiskunnassa nyt vallitsevan feministien käynnistämän sodan poikia, poikuutta ja laajemmin maskuliinisuutta vastaan (Hoff Sommers 2013, 14–18). Myös tämän kirjan teemasta hän teki 14 vuotta myöhemmin videon PragerU:lle, vastaavalla nimikkeellä, ”War on Boys” (2014). Vuotta aikaisemmin hänen kirjastaan oli ilmestynyt uusi painos, jonka nimike oli kokenut muutoksen: *The War Against Boys: How Misguided Policies Are Harming Our Men* (2013). Feminismi oli vaihtunut otsikossa neutraalimman kuuloiseksi politiikaksi. Esipuheessa hän perusteli muutosta feminismiin laajentumisella koko yhteiskuntaa hallitsevaksi aatteeksi (Hoff Sommers 2013, 9).

PragerU:n edustaman konservatiivisen sukupuolinäkemyksen keskiössä on ajatus sukupuolten perinpohjaisesta erilaisuudesta (Faludi 2020). Kyse ei ole vain binäärisestä näkemyksestä koskien biologista sukupuolta, vaan erilaisuudella nähdään vahvoja sosiaalisia elementtejä. ”War on Boys”-videossa pojat nähdään yhtenäisenä, mutta tytöistä perinpohjaisen erilaisena massana, jota nykyaikaiset ”tunnepohjaiset” ja ”kilpailuvapaat” koulut eivät kykene puhuttelemaan (Hoff Sommers 2014b). Vaikka Hoff Sommers kirjansa uuden painoksen esipuheessa pilkkaa feministejä, jotka näkevät sukupuolten kesken vallitsevan ”Manikealaisen kamppailun Venuksen ja Marsin välillä” (2013, 9), juuri hän ehdottaa esimerkiksi poikien lukuharrastuksen puutteen johtuvan feministisen yhteiskunnan sodasta poikia vastaan.

Yleisesti PragerU:n videoissa esiintyvä käsitys sukupuolesta on primitiivinen: miesten ja naisten erilaisuus on syvää ja fyysikaalista. Video ”Are Men and Women Different?” (2019) kuvaa ilmiötä metaforan kautta:

Oletko koskaan painanut rantapalloa veden alle? Mitä tapahtuu? Se ponnahtaa suoraan ylös! Luonnollisten ominaisuuksiensa johdosta rantapallo ei pysy sukelluksissa. Sama on totta miesten ja naisten tapauksessa. Kummallakin on oma, erilainen luontonsa, joka nousee aina pinnalle. (McDowell 2019, 0:01–0:19.)

Biologisella eroavaisuudella täten perustellaan miesten ja naisten erilaisia rooleja yhteiskunnassa. Yritykset painostaa sukupuolia toimiaan luontoaan vastaan nähdään tuomittuina tuhoon.

Esimerkki tästä on oikeistomediakanava BlazeTV:n Allie Stuckeyn esittämä video, ”Make Men Masculine Again” (2018). Video alkaa dramaattisesti: ”Raiskaukset, murhat, sota – näillä kaikilla on yksi yhteinen asia: miehet” (0:01–0:07). Video esittää synkän ja väkivaltaisen kuvan miehistä ja masku-

liinisuudesta. Tästä huolimatta se ei hyväksy ”toksisen maskuliinisuuden” käsitettä, koska se nähdään feministisenä. Niinpä videosta huokuu ideologisen ajattelun mikrokosmos, kun sama aatemaailma pitää sisällään kaksi väitettä: 1) maskuliinisuus on tuhoisaa ja 2) maskuliinisuus ei ole toksista.

Videon Youtube-sivun huippukommenteissa on keskustelu aikaisempia esimerkkejäni kriittisempää. Useimmat korkealle nousseista kommentteista argumentoivat videota vastaan. Joko videon kehystys ei ollut onnistunut yleisölleen tai se on houkutelut katsojikkeeseen yleisöä, joka ei ole otollista PragerU:n vaikutukselle (PragerU 2018). Eniten huvitusta herättänyt sitaatti on: ”Pahoista miehistä ei tule hyviä, kun he lakkaavat olemasta miehiä. Heistä tulee hyviä, kun he lakkaavat olemasta pahoja” (Stuckey 2018, 0:36–0:42). Tautologia kertoo PragerU:n moraalista maailmankuvasta, jossa hyvyys ja pahuus taistelevat. Dennis Prager itse FireSide Chat -podcastissaan on valitellut, että yksi progressiivisuuden (ja tätä kautta feminismin) lopputuloksista nyky-yhteiskunnassa on, etteivät ihmiset enää tunnista pahuutta (Prager 2023).

Stuckeyn videossa on myös erityisen vahva animaatiokieli. Video esittää, että feministit pyrkivät muuntamaan miehiä enemmän naisten kaltaisiksi mikä lisää, ei poista, maskuliinisuuden toksisuutta. Kohdan animaatiossa on kuvattuna mies lasikopissa. Hänen vieressään on kaksi mittaria, joista toinen kuvaa mieheyden muutosta kohti naiseutta ja toinen tästä lisääntyvää toksisuutta (kuva 3).

Mittarin symboloima toimenpide on sinällään konservatiiviselle sukupuolikäsitykselle tyypillinen uskomus. Sukupuolihierarkioiden purkaminen ei johda yksilön mahdollisuuksiin elää vailla sukupuoliroolien tuomia ennakkoodotuksia, vaan se nähdään yrityksenä tehdä miehistä naisia ja naisista miehiä.

Videon aatemaailmassa ”aggressio, väkivaltaisuus ja rajaton kunnianhimo” ovat miehisen psyykeen lähtemättömiä ominaisuuksia. Yhteiskunnan pitää suunnata niitä rakentaviin suuntiin tai muutoin ne kääntyvät tuhoisiksi ja ”jäljelle jää vain tuhoa ja epätoivoa” (Stuckey 2018; 1:45–1:48). Feminismin nähdään tuottavan sekä heikkoja miehiä että naisia (Prager 2016) eivätkä heikot miehet kykene pysäyttämään pahojen miesten vaikutusta yhteiskuntaan

Kuva 3. Kun miehistä muutetaan naismaisempia, heidän toksisuutensa PragerU:n mukaan lisääntyy (Stuckey 2018, 0:29–0:35). Kuvakaappaus videolta.

(Stuckey 2018). Näin feminismin vaikutus laajennetaan lähes eksistentiaalisiksi uhaksi sivilisaatiolle.

Tämänkaltaiset biologiasta ammentavat käsitykset sukupuolesta ja miesten roolista yhteiskunnan suojelijoina ovat tyypillisiä alt-right-oikeiston antifeministeille (Ging 2019, 648–651), ääri- ja laita-oikeistolle (Tebaldi & Del Percio 2024, 22–23) sekä perinteisemmälle patriarkaaliselle traditionalismille (Lyons 2022, 49–51). Näiden tuominen yhteen voidaankin nähdä yhtenä PragerU:n funktiona. Youtube on yksi klassisista alt-rightin toimintaympäristöistä, ja PragerU tuottaa sinne sisältöä, joka ammentaa yhdysvaltalaisen konservatiiviliikkeen parissa tehdystä kulttuurisotateollisuuden käsite- ja ajatustyöstä. Täten PragerU:n videotuotanto pyrkii konkreettisesti luomaan siltoja eri oikeistoryhmittymien käyttämien media-alustojen ja heidän aatteidensa välille.

Kulttuurisotien uhrin ja taistelija

Ajatuksen PragerU:sta sillanrakentajana eri oikeistosiipien välillä artikuloi Dennis Prager itse yhdessä PragerU:n muista videosarjoista, ”Unapologetic with Amala Ekpunobi”. Sen jaksossa Dennis Prager on kutsuttu reagoimaan antifeministivaikuttaja Andrew Taten mielipiteisiin.¹ Alkuperäisellä videolla Tate esittää, että nuoret naiset, jotka eivät aio hankkia lapsia, pettävät esi-isänsä. Dennis Prager on samaa mieltä, ja ilmaisee, että Taten esittämät ajatukset ovat hänen oman ”elämäntyönsä sisältö” (Amala Ekpunobi 2022). ”Feminismi on huijannut nyt kolmea sukupolvea”, Dennis Prager väittää (Amala Ekpunobi 2022, 7:35–7:40). Vaikka vanhan linjan juutalaiskonservatiivina Dennis Prager ei allekirjoittaisikaan kaikkea Andrew Taten edustamaa machohenkistä, väkivaltaista misogyniaa, niin juuri antifeminismissään he ovat samalla linjalla.

Ajatus feminismin valheellisuudesta ja pahantahtoisuudesta on toistuva elementti PragerU:n ohjelmatuotannossa. Esimerkiksi kirjailija Andrew Klavanin videossa, ”Who Needs Feminism?” (2018), hän sanoo: ”Feminismi on yrittänyt kiusata meidät kaikki hyväksymään ilmiselvän valheen” sukupuolten samankaltaisuudesta. Vanhanaikaisen supersankarisarjakuvan estetiikasta ammentava videoanimaatio korostaa sanaa ”VALHE” laittamalla sen sahalaitaiseen puhekuplaan, joka ponnahtaa ruudulle trumpetiniskun kera kuin lyöntiä merkkäavat tehosteet 1960-luvun Batman-televisiosarjassa (Klavan 2018, 0:17–0:24). Klavan jatkaa:

Tekosyynä elämällemme aiheuttamalle vahingolle feminismi on kehittänyt historiallisen mytologian, että miehet ovat alistaneet naisia ja siksi heitä tulee alistaa nyt vuorostaan tasapainon nimissä. (Klavan 2018, 2:22–2:33.)

Uhrilla on täten PragerU:n videotuotannossa kaksiosainen merkitys: Yhtäältä Hoff Sommersin kaltaisissa videoissa feminismin nähdään levittävät ”uhripropagandaa” puhumalla naisten kohtaamasta sorrosta. Toisaalta miehet kuvataan tosiasiallisesti feminismin tuottaman nykykulttuurin uhreina.

Kuten filosofi Kate Manne huomauttaa, konservatiivinen ideologia Yhdysvalloissa on hyödyntänyt ”uhriutumisen kulttuurin” retoriikkaa, jolla minimoidaan sukupuolisyrjintää, häirintää ja jopa seksuaaliväkivaltaa esittämällä tällaiset syytökset huomiohakuisena ”uhrin peluuna” (Manne 2018, 223–230). Silti konservatiiviliikkeet ovat läpi historiansa hyödyntäneet

1 Video on ajalta ennen Andrew Taten pidätystä epäiltyä ihmiskaupasta. Amala Ekpunobi on myös vuoden 2023 lopulla lähtenyt PragerU:sta itsenäiseksi sisältötuottajaksi.

uhriutumisen politiikkaa esiintymällä valtavirrasta poissuljettuina ja sorrettuina ideologioina (Berbier 2000; Glickman 2019; Robin 2018; Kimmel 2017).

Myös uhripolitiikalla on kytkeytymät 1990-luvulla kasvaneeseen antifeminismiin. Toinen kahtiajako ”hyvän” ja ”huonon” feminismin välillä oli Naomi Wolfin erittely uhri- ja voimafeminismistä (engl. *victim* ja *power feminism*). Wolfin voimafeminismi pohjasi yksilön voimaannuttamiseen eikä se täten huomioinut systemaattisia, yhteiskunnallisia ongelmia, joita se piti uhrifeminismin tyypillisenä. Voimafeminismi oli lähtökohdiltaan ääri-individualistista ja helposti omaksuttavissa konservatiiviseen aatemaailmaan, jossa yhteiskunnalliset ongelmat haluttiin nähdä seurauksina yksilöiden henkilökohtaisista valinnoista. (Hammer 2002, 66–72.)

Myös uhriutumisen politiikka esitetään feminismin tavoin laajempaan yhteiskunnallisena ilmiönä. Yksi rotuun keskittyvistä videoista käyttää termiä ”viktinologia” viitattaessaan progressiiviseen rotupolitiikkaan, jonka nähdään vapauttavan Yhdysvaltain mustat henkilökohtaisten päätöstensä seurauksista korostamalla rasmin rakenteellisuutta (Starkes 2016). Tälläkin termillä on historiansa. Esimerkiksi tunnetuin yhdysvaltalainen antifeministi Phyllis Schlafly kirjoitti vuonna 1992 ”tästä uudesta teollisuudenalasta nimeltään viktinologia” (2003, 28–30). Erityisesti viktinologia liitetään intersektionaaliseen feminismiin, joka antifeministisessä luennassa – esimerkiksi oikeistovaikuttaja Ben Shapiro PragerU:lle aiheesta esittämässä videossa – esitetään analyttisen näkökulman sijasta valtahierarkiajärjestelmänä, jossa yksilön asema feministisessä yhteisössä määrittyy sen perusteella, kuinka moneen uhrikategoriaan hän kuuluu (Shapiro 2018).

Samalla, kun PragerU syyttää vastapuoltaan viktinologiasta, on uhrin rooliin asettautuminen merkittävä osa sen tuottamien videoiden retorista repertuaaria. Yksi ”feminismi”-asioiden alle sijoittuvista videoista on Googlen entisen työntekijän kertomus erottamisestaan sen jälkeen, kun hän kritisoi yhtiön pyrkimystä palkata enemmän naisia ohjelmointitehtäviin (Damore 2017). Damoren nähtiin kulttuurisotakehyksessä hyökänneen feminismiä vastaan ja tulleen sen hiljentämäksi. Isot sosiaalisen median yritykset Googlesta Facebookiin esitetään feminismin hallitsemisena.

Näin PragerU asemoituu kapinalliseksi suhteessa feminismin hallitsemaan valtakulttuuriin. Kulttuurisotametaforan kautta videoiden tuottaminen ja katsominen muuntautuvat sotateoiksi ja symbolisiksi toisinajattelun hetkiksi. PragerU:n ja muun oikeistomedian seuraaminen esitetään rohkeana tekona, jota yhdessä videossa verrataan LGBTQ+-henkilön kaapista ulos tulemiseen (Rubin 2020). FireSide Chat -podcastissaan Dennis Prager ilmaisee, että konservatiivien kutsumus nykytilanteessa on ”joko taistella tai avustaa taistelevia” (Prager 2023). Katsomalla PragerU:ta ja jakamalla heidän videoita on yleisön mahdollista osallistua kulttuurisotiin eturintamalla.

Lopuksi

Tässä artikkelissa olen tutkinut antifeminismin roolia PragerU:n kulttuurisotateollisuudessa hahmottamalla, miten järjestön 5-minuutin-videosarja käsitteellistää feminismiä ja sen vaikutuksia ja miten se sitoo feminismiä laajempiin yhteiskunnallisiin ilmiöihin. Samalla antifeminismin tapausesimerkin kautta olen hahmottanut PragerU:n laajempia kulttuurisotastrategioita: haitallisena pidettyjen ilmiöiden sitomista toisiinsa, vanhempien konservatismista kumpuavien ajatusten tuomista uusille mediarintamille sekä sillanrakennusta eri oikeistosiipien välille.

PragerU:n käyttämälle feminismikuvalle on tyypillistä, että se näkyy samanaikaisesti sekä haitallisena että tarpeettomana. Naisten kohtaama syrjintä esitetään joko ratkaistuna historiallisena ilmiönä tai keksittynä mytologiana. Samalla feminismin esitetään tuottaneen uusi sortamisen rakenne, joka erityisesti kohdistuu miehiin, mutta vahingoittaa myös naisia. Näin feminismi näyttyy pahantahtoisena aatesuuntauksena.

Videoiden kautta rakentuvassa aatemaailmassa feminismi on valtaapitävä voima, joka hiljentää vastustajansa. Näin PragerU asemoituu symbolisessa taistelussa altavastaajaksi. Promootiomateriaaleissaan se esiintyy etulinjan kulttuurisotaorganisaationa, joka on valmis siirtymään puolustussodasta hyökkäykseen. Näin se toteuttaa pitkän linjan konservatiivifantasiaa, jossa liberalismille 1960-luvulta alkaen ”menetetty” instituutiot, kuten media, koulut ja yliopistot, voidaan viimein valloittaa takaisin. PragerU:n katsominen ja tukeminen on osallistumista taisteluun.

On haastavaa arvioida PragerU:n todellista vaikutusta luottamatta järjestön omiin sisäisiin materiaaleihin. Merkityksellistä ei ehkä olekaan niinkään, mikä PragerU:n tärkeys yksittäisenä toimijana on, vaan se, miten se symboloi laajemman kulttuurisotateollisuuden toimintaa. Se luo ajatusta Yhdysvaltain instituutioita hallitsevasta, syvärakenteellisesta ideologiasta, joka tulisi kitkeä pois. Se esittää miehet ja pojat uhanalaisena lajina, jonka etuja feminismi aktiivisesti uhkaa. Se antaa tulitukea ja tarjoaa älylliseltä kuulostavia keinoja argumentoida näiden näkemysten puolesta. Seuraamalla PragerU:n videosisäältäjä on mahdollista hahmottaa, mitkä teemat ja tekijät ajavat oikeistopolitiikkaa Yhdysvalloissa nyt ja tulevaisuudessa.

Lähteet

Kaikki linkit tarkistettu 30.11.2024.

Aineisto

Ali, Ayaan Hirsi (2021) What Radical Islam and the Woke Have in Common. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/what-radical-islam-and-the-woke-have-in-common>.

Amala Ekpunobi (2022) DENNIS PRAGER Reacts to Andrew Tate & Modern Masculinity. Saatavilla: https://www.youtube.com/watch?v=d_meTl8TTnE.

Anderson, Ryan T. (2017) Biology Isn't Bigotry: Why Sex Matters in the Age of Gender Identity. *Heritage Foundation*. Saatavilla: <https://www.heritage.org/gender/commentary/biology-isnt-bigotry-why-sex-matters-the-age-gender-identity>.

Damore, James (2017) What Happens When Google Disagrees With You? Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/what-happens-when-google-disagrees-with-you>.

D'Souza, Dinesh (2017) Are Some Cultures Better Than Others? Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/are-some-cultures-better-than-others>.

D'Souza, Dinesh (2021) What Is Identity Socialism? Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/what-is-identity-socialism>.

Gonzalez, Mike (2016) Multiculturalism and the Fight for America's National Identity. *Heritage Foundation*. Saatavilla: https://www.heritage.org/civil-society/report/multiculturalism-and-the-fight-americas-national-identity/#_ftnref2.

Hazon, Yoram (2019) What Was the Enlightenment? Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/what-was-the-enlightenment>.

Hoff Sommers, Christina (1994) *Who Stole Feminism? How Women Have Betrayed Women*. New York: Simon & Schuster.

Hoff Sommers, Christina (2000) *The War Against Boys: How Misguided Feminism Is Harming Our Young Men*. New York: Simon & Schuster.

Hoff Sommers, Christina (2013) *The War Against Boys: How Misguided Policies are Harming Our Young Men*. New York: Simon & Schuster.

Hoff Sommers, Christina (2014a) The Myth of the Gender Wage Gap. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/the-myth-of-the-gender-wage-gap>.

Hoff Sommers, Christina (2014b) War on Boys. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/war-on-boys>.

Hoff Sommers, Christina (2017) There Is No Gender Wage Gap! Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/there-is-no-gender-wage-gap>.

Klavan, Andrew (2018) Who Needs Feminism? Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/who-needs-feminism>.

Lind, William (2004) *“Political Correctness:” A Short History of an Ideology*. Washington D.C.: Free Congress Foundation.

Lukas, Carrie (2019) How Big Government Hurts Women. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/how-big-government-hurts-women>.

McDowell, Sean (2019) Are Men and Women Different? Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/are-men-and-women-different>.

Murray, Douglas (2018) The Suicide of Europe. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/the-suicide-of-europe>.

Prager, Dennis (2013) Is Evil Rational? Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/is-evil-rational>.

Prager, Dennis (2016) Feminism Makes Weak Women. *National Review*. Saatavilla: <https://www.nationalreview.com/2016/11/feminism-weak-women-equality-sameness-difference/>.

Prager, Dennis (2018) Left or Liberal? Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/left-or-liberal>.

Prager, Dennis (2023) Ep. 306 – People Don’t Know Real Evil. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/ep-306-people-dont-know-real-evil>.

PragerU (2014) The Myth of the Gender Wage Gap. Saatavilla: <https://www.youtube.com/watch?v=1oqyrf1OQFc>.

PragerU (2017) There Is No Gender Wage Gap. Saatavilla: <https://www.youtube.com/watch?v=QcDrE5YvqTs>.

PragerU (2018) Make Men Masculine Again. Saatavilla: <https://www.youtube.com/watch?v=U-kxdyJs6y8>.

PragerU (2022) *PragerU 2022 Annual Report*. Saatavilla: <https://www.prageru.com/pdfs/prageru-2022-annual-report.pdf>.

PragerU (2023) *PragerU 2023 Annual Report*. Saatavilla: https://downloads.ctfassets.net/qnesrjodfi80/5CKH6Ji47c5yxhvfpeQuWY/854d8f1082a44e96a4522abfc843adb5/2023_AnnualReport_FullDoc_FINAL_Web_Single_Compressed.pdf.

Rubin, Dave (2020) The Bravery Deficit. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/the-bravery-deficit>.

Schlafly, Phyllis (2003) Busybodies and Crybabies. Teoksessa *Feminist Fantasies*. Dallas: Spencer Publishing Company, 28–30.

Shapiro, Ben (2018) What Is Intersectionality? Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/what-is-intersectionality>.

Starkes, Taleeb (2016) The Top 5 Issues Facing Black Americans. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/the-top-5-issues-facing-black-americans>.

Thompson, C. Bradley (2022a) Understanding Marxism: The Enemy of Being is Having. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/understanding-marxism-the-enemy-of-being-is-having>.

Thompson, C. Bradley (2022b) Understanding Marxism: From Each According to His Ability. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/understanding-marxism-from-each-according-to-his-ability>.

Thompson, C. Bradley (2022c) Understanding Marxism: Change the World. Saatavilla: <https://www.prageru.com/video/understanding-marxism-change-the-world>.

WayBackMachine.com, haku=”https://www.heritage.org/gender”. Saatavilla: https://web.archive.org/web/20170301000000*/https://www.heritage.org/gender.

Kirjallisuus

- Adorno, Theodor W. (1991) *The Culture Industry: Selected Essays on Mass Culture*. Lontoo: Routledge.
- Ahmed, Sara (2017) *Living a Feminist Life*. Durham: Duke University Press.
- Associated Press (2024) Leader of the Pro-Trump Project 2025 Suggests There Will be a New American Revolution. *Politico*. Saatavilla: <https://www.politico.com/news/2024/07/04/leader-of-the-pro-trump-project-2025-suggests-there-will-be-a-new-american-revolution-00166583>.
- Barker, Meg-John (2017) A Trans Review of 2017: The Year of Transgender Moral Panic. *The Conversation* 27.12.2017. Saatavilla: <https://theconversation.com/a-trans-review-of-2017-the-year-of-transgender-moral-panic-89272>.
- Benson, Phil (2017) YouTube as Text: Spoken Interaction Analysis and Digital Discourse. Teoksessa Rodney H. Jones, Alice Chik & Christoph A. Hafner (toim.) *Discourse and Digital Practices: Doing Discourse Analysis in the Digital Age*. Lontoo: Routledge, 81–96.
- Berbier, Mitch (2000) The Victim Ideology of White Supremacists and White Separatists in the United States. *Sociological Focus* 33(2), 175–191.
- Bowles, Nellie (2020) Right-Wing Views for Generation Z, Five Minutes at a Time. *New York Times*. Saatavilla: <https://www.nytimes.com/2020/01/04/us/politics/dennis-prager-university.html>.
- Brown, Katy; Mondon, Aurelien & Winter, Aaron (2023) The Far Right, the Mainstream and Mainstreaming: Towards a Heuristic Framework. *Journal of Political Ideologies* 28(2), 162–179. <https://doi.org/10.1080/13569317.2021.1949829>.
- Cokorinos, Lee (2000) *Antifeminist Organizations: Institutionalizing the Backlash*. New York: Institute for Democracy Studies.
- Dignam, Pierce Alexander & Rohlinger, Deana A. (2019) Misogynistic Men Online: How the Red Pill Helped Elect Trump. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 44(3), 589–612. <https://doi.org/10.1086/701155>.
- Donnelly, Madaline (2015) How Dennis Prager's Conservative Online University Reaches Millions. *The Daily Signal*. Saatavilla: <https://www.dailysignal.com/2015/11/04/how-dennis-pragers-conservative-online-university-reaches-millions/>.
- DiBranco, Alex (2022) Mobilizing Misogyny. Teoksessa Emily K. Carian, Alex DiBranco & Chelsea Ebin (toim.) *Male Supremacism in the United States: From Patriarchal Traditionalism to Misogynist Incels and the Alt-Right*. Lontoo: Routledge, 3–20.
- Dickinson, Robert & Cowin, Tom (2022) The Kids are Alt-Right: An Introduction to PragerU and Its Role in Radicalization in the United States. *Patterns of Prejudice* 56(2–3), 95–122. <https://doi.org/10.1080/0031322X.2023.2219167>.
- Ecarma, Caleb (2023) PragerU: Coming to a Public School Near You? *Vanity Fair*. Saatavilla: <https://www.vanityfair.com/news/2023/08/prageru-coming-to-a-public-school-near-you>.
- Foner, Eric (1998) *The Story of American Freedom*. New York: W.W. Norton.
- Glickman, Lawrence B. (2019) *Free Enterprise: An American History*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Gunster, Shane (2004) *Capitalizing on Culture: Critical Theory for Cultural Studies*. Toronto: University of Toronto Press.
- Hammer, Rhonda (2002) *Antifeminism and Family Terrorism: A Critical Feminist Perspective*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield.
- Hartman, Andrew (2015) *A War for the Soul of America: History of the Culture Wars*. Chicago: University of Chicago Press.
- Hine, Christine (2009) How Can Qualitative Internet Researchers Define Boundaries of Their Projects? Teoksessa Annette N. Markham & Nancy K. K. Baym (toim.) *Internet Inquiry: Conversations About Method*. Lontoo: Sage, 1–32.
- Hunter, James Davison (1991) *Culture Wars: The Struggle to Define America*. New York: Basic Books.
- Ging, Debbie (2019) Alphas, Betas, and Incels: Theorizing the Masculinities of the Manosphere. *Men and Masculinities* 22(4), 638–657. <https://doi.org/10.1177/1097184X17706401>.
- Kelley, Brendan Joel (2018) *PragerU's Influence*. SPLC. Saatavilla: <https://www.splcenter.org/hatewatch/2018/06/07/prageru%E2%80%99s-influence>.

- Kingkade, Tyler & Hylton, Antonia (2023) How a Conservative Group's Videos Gained a Foothold in Classrooms with Help from Republican Officials. *NBC News*. Saatavilla: <https://www.nbcnews.com/news/education/prageru-conservative-videos-classrooms-republican-officials-help-rcna131613>.
- Kimmel, Michael (2017) *Angry White Men: American Masculinity at the End of an Era*. New York: Bold Type Books.
- Kotonen, Tommi (2023) Äärioikeisto ja sen määritelmät, *Politiikasta*. Saatavilla: <https://politiikasta.fi/aarioikeisto-ja-sen-maaritelmat/>.
- Lewis, Rebecca (2020) "This is What the News Won't Show You": YouTube Creators and the Reactionary Politics of Micro-celebrity. *Television & New Media* 21(2), 201–217. <https://doi.org/10.1177/1527476419879919>.
- Littler, Mark & Feldman, Matthew (2017) Social Media and *Cordon Sanitaire*: Populist Politics, the Online Space, and a Relationship that Just Isn't There. *Journal of Language and Politics* 16(4), 510–522.
- Lyons, Matthew N. (2020) The U.S. Far Right's Politics of Gender. Teoksessa Emily K. Carian, Alex DiBranco & Chelsea Ebin (toim.) *Male Supremacism in the United States: From Patriarchal Traditionalism to Misogynist Incels and the Alt-Right*. Lontoo: Routledge, 48–64.
- Ma, Cindy (2024) Thinking for Themselves: Bootstraps Discourse and the Imagined Epistemology of Reactionary YouTube Audiences. *Political Communication*, 41(2), 199–223. <https://doi.org/10.1080/10584609.2023.2283703>.
- Manne, Kate (2018) *Down Girl: The Logic of Misogyny*. Lontoo: Penguin Books.
- Massanari, Adrienne L. & Chess, Shira (2018) Attack of the 50-foot Social Justice Warrior: The Discursive Construction of SJW Memes as the Monstrous Feminine. *Feminist Media Studies* 18(4), 525–542. <https://doi.org/10.1080/14680777.2018.1447333>.
- Mattson, Kevin (2008) *Rebels All! A Short History of the Conservative Mind in Postwar America*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press.
- McCarthy, Adrienne L. & Brewer, Christopher G. (2022) Hegemony of the Right: A Prager University Case Study. *Journal of Criminal Justice and Popular Culture* 22(2), 20–39.
- McManus, Matthew (2024) *The Political Right and Equality: Turning Back the Tide of Egalitarian Modernity*. Lontoo: Routledge.
- Meyer, Jane (2016) *Dark Money: The Hidden History of the Billionaires Behind the Rise of the Radical Right*. New York: Random House.
- Mirrlees, Tanner (2018) The Alt-Right's Discourse of "Cultural Marxism": A Political Instrument of Intersectional Hate. *Atlantis Journal* 39(1), 49–69.
- Mondon, Aurelien & Winter, Aaron (2020) *Reactionary Democracy: How Racism and the Populist Far Right Became Mainstream*. Lontoo: Verso.
- Mudde, Cas (2019) *The Far-Right Today*. Hoboken, NJ: Wiley.
- Mudde, Cas (2023) Introduction. *Journal of Right-Wing Studies Issue* 0, 4–6. Saatavilla: https://jrws.berkeley.edu/sites/default/files/jrws_issue_zero_finalized.pdf.
- Munger, Kevin & Phillips, Joseph (2022) Right-Wing YouTube: A Supply and Demand Perspective. *The International Journal of Press/Politics* 27(1), 186–219. <https://doi.org/10.1177/1940161220964767>.
- Pew Research Center (2024) *Teens and Social Media Fact Sheet*. Saatavilla: <https://www.pewresearch.org/internet/fact-sheet/teens-and-social-media-fact-sheet/>.
- Postill, John & Pink, Sarah (2012) Social Media Ethnography: The Digital Researcher in a Messy Web. *Media International Australia* 145(1), 123–134. <https://doi.org/10.1177/1329878X1214500114>.
- Raab, Jürgen & Tänzler, Dirk (2012) Video Hermeneutics. Teoksessa Hubert Knoblauch, Bernt Schnettler, Jürgen Raab & Hans-Georg Soeffner (toim.) *Video Analysis: Methodology and Methods: Qualitative Audiovisual Data Analysis in Sociology*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 85–98.
- Ribeiro, Manoel Horta; Ottoni, Raphael; West, Robert; Almeida, Virgilio A. F. & Meira, Wagner Jr. (2020) Auditing Radicalization Pathways on YouTube. *FAT* '20: Proceedings of the 2020 Conference on Fairness, Accountability, and Transparency*, 131–141.
- Robin, Corey (2018) *Reactionary Mind: Conservatism from Edmund Burke to Donald Trump*. Oxford: Oxford University Press.
- Schneider, Jack & Berkshire, Jennifer C. (2023) Yes, PragerU Wants to Indoctrinate Your Kids. But That's Not Really the Point. *The Nation*. Saatavilla: <https://www.thenation.com/article/society/prager-u-curriculum-public-education/>.

Schwartz, Sarah (2023) PragerU, Creator of Controversial Social Studies Videos, Now Has a Toehold in Schools. *EducationWeek*. Saatavilla: <https://www.edweek.org/teaching-learning/prageru-creator-of-controversial-social-studies-videos-now-has-a-toehold-in-schools/2023/08>.

Spindel, Barbara (2003) Conservatism as the “Sensible Middle”: The Independent Women’s Forum, Politics, and the Media. *Social Text* 77 21(4), 99–125. https://doi.org/10.1215/01642472-21-4_77-99.

Stone, Peter (2023) US ‘University’ Spreads Climate Lies and Receives Millions from Rightwing Donors. *The Guardian*. Saatavilla: <https://www.theguardian.com/us-news/2023/sep/06/prageru-climate-change-denier-republican-donors>.

Tebaldi, Catherine & Del Percio, Alfonso (2024) Granola Nazis and Neoliberal Mystics. Teok-sessa Valerio Alfonso Bruno (toim.) *On Tradition, Common Sense and Conspiracies: Strategies and Insights of the Contemporary Far Right*. Milano: EDUCatt, 15–37.

Tuters, Marc (2018) Cultural Marxism. *Krisis* 2, 32–34.

Walsh, David (2024) *Taking America Back: The Conservative Movement and the Far Right*. Yale: Yale University Press.